

CNCM: 20 bliain ag fás

Ba í sin an bhliain...

I 1987 bhí lucht saibhir na teicneolaíochta ag féachaint ar *The Untouchables* ar chórais físteipe bhaile Betamax, gan stró orthu go raibh an margadh tar éis athrú chuig formáid VHS. Diaidh ar ndiaidh, bhí ríomhairí Amstrad, BBC Master agus Commodore á gcur ar fáil in ionaid ghnó, agus níos maille fós, bhí siad á soláthar i mbailte agus i scoileanna. De réir na sobalchlár *Dynasty* agus *Dallas*, ba ionann ardfhaisean na mban agus feistiú ceannasach agus pillíní gualainne. Bhí na New Romantics, agus Adam Ant ag a gcroílár, ag dul i ngleic le hainrialtacht phunc. D'éisigh U2 *The Joshua Tree*, an t-albam is tapúla a díoladh riamh i stair chairt ceoil na Ríochta Aontaithe. Bhí an chéad Chorn Domhanda Rugbaí ar siúl sa Nua-Shéalainn agus san Astráil, agus, faoi stiúir Jack Charlton, d'éirigh le foireann Sacair na hÉireann áit a bhaint amach i gcomórtas Euro 88. Bhuaigh Cill Chainnigh Craobhchomórtas Camgáíochta Sinsearaí na hÉireann, agus ba é Johnny Logan an chéad duine riamh a bhuaigh an Comórtas Eoraifise faoi dhó.

Go luath i 1987, thogh toghthóirí na hÉireann Rialtas mionlach Fhianna Fáil. I ndiaidh buiséid dian, caibidlíodh an chéad chomhaontú comhpháirtíochta sóisialta, an Clár um Aisghabháil Náisiúnta, idir an rialtas, ceardchumainn, fostóirí, eagraíochtaí talmhaíochta agus tionsclaíthe. D'fhorhuingh vótálaithe na hÉireann an Ionstraim Eorpach Aonair i mí na Bealtaine. Ag a gcomhdhálacha um Cháisc, phléigh múinteoirí leibhéal foirne agus méideanna ranganna, tuarastail, go háirithe an leibhéal íseal pá a bhíodh ionadaithe ag fáil, postroinnt, sosanna gairme, cistiú do scoileanna, agus cónascadh féideartha na dtí cheardchumann múinteoirí.

Ní mór a chinntiú go mbeidh tionchar níos mó ag fíricí agus réaltacht ar fhorbairt ár mbeartais teanga ná mar a bheidh ag mothúcháin.

An Dr. Edward Walsh, Cathaoirleach, CNCM, 8 Nollaig, 1987

Seoladh na CNCM

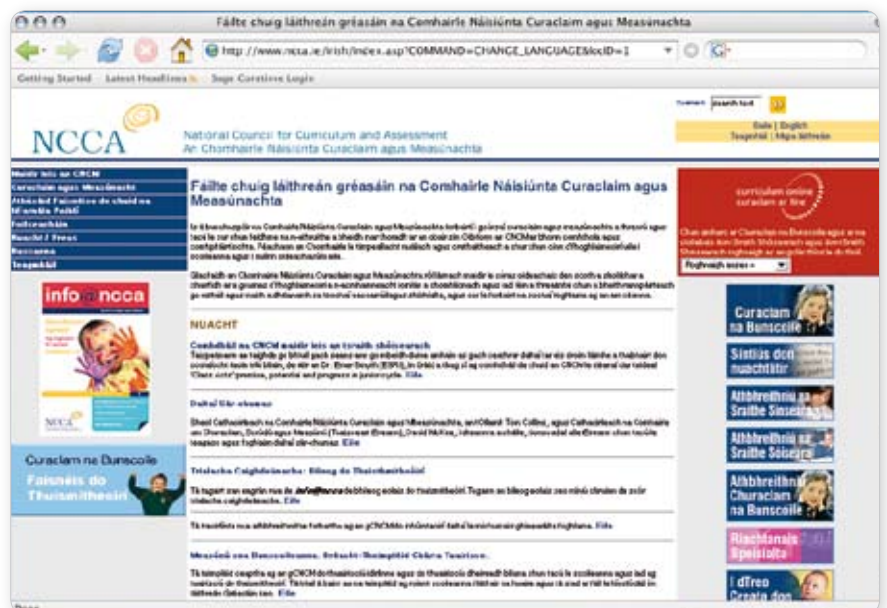
Do dhaoine a raibh baint acu leis an oideachas, ba bhliain ríthábhachtach í 1987 mar ansin a sheol Mary O' Rourke, an tAire Oideachais, an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) le bheith curtha in ionad an Bhoird Curaclaim agus Scrúduithe (CEB) eatramhaigh, a bunaíodh i 1984. Bheadh an Chomhairle freagrach go díreach don Aire agus thabharfadh sí comhairle faoi churaclam agus faoi mheasúnacht sa bhunscoil agus san oideachas dara leibhéal. Mar sin féin, bheadh Cigireacht na Roinne Oideachais freagrach as scrúduithe poiblí fós.

Struchtúr

Bhí an Dr. Edward Walsh, Uachtarán an Fhorais Náisiúnta um Ard-Oideachas, Luimneach, ina chathaoirleach den CEB, bhí an tSiúr Eileen Doyle ina leas-chathaoirleach de agus bhí Albert Ó Ceallaigh ina Phríomhfheidhmeannach de. Bheadh na feidhmeanna céanna acu uile sa CNCM nua chun leanúnachas a chinntiú. Cheap an tAire Oideachais an cathaoirleach agus an leas-chathaoirleach go díreach. Bhí dhá ionadaí ón Roinn Oideachais agus cheap an tAire baill eile i ndiaidh dóibh a bheith ainmnithe ag eagraíochtaí ionadaíochta, lena n-áirítear an Chomhairle Náisiúnta Tuismitheoirí, Cónaidhm Éireannach na Múinteoirí Ollscoile, Cónaidhm Thionscail na hÉireann agus Comhchoiste na mBainisteoirí.

Cé nár aontaigh ceardchumainn na múinteoirí, ASTI, INTO agus TUI leis an leibhéal molta d'ionadaíocht mhúinteoirí ar an gComhairle ar dtús, réitíodh na fadhbanna sin ar deireadh, agus ghlac siad lena suíocháin ar an CNCM, a raibh téarma oifige trí bliana aici.

Le cois sin, leag an tAire Oideachais síos comhdhéanamh na gcoistí cúrsa ag leibhéal na sraithe sóisearaí agus sinsearaí. Bheadh ballraíocht de na coistí sin ar bhonn ionadaíoch freisin. Bheadh sé de chúram ar na coistí siollabais a dhearadh, cuspóirí measúnaithe a shainmhíniú, comhairle a thabhairt faoi mhodhanna measúnaithe cuí, agus athbhreithniú a dhéanamh ar na caighdeáin bainte amach i scrúduithe poiblí. Bheadh oifigigh oideachais ag oibriú leo, agus dúradh faoi na hoifigigh sin go raibh

siad 'beagnach treascrach' toisc a dtiomantas don athrú! Tógadh na hoifigigh ar iasacht óna scoileanna ar bhonn páirtaimseartha.

Ag an tús, ní raibh sa choiste feidhmiúcháin buan ach an tUasal Ó Ceallaigh agus Gary Granville, Leas-Phríomhfheidhmeannach (is Ceann na Dáimhe Oideachais sa Choláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha é anois) le foireann riaracháin bheag.

An Mheánteistiméireacht a bhí ann roimhe sin...

Agus í ag seoladh an CNCM, d'iarr an tAire uirthi plean a dhéanamh chun an Teastas Sóisearach a thabhairt isteach – córas nua measúnachta agus deimhnithe a bheadh curtha in ionad Teastais na nGairmchúrsaí Lae (an Teastas Grúpa) agus na Meánteistiméireachta ag deireadh na Sraithe Sóisearaí in oideachas dara leibhéal. Bhí sé beartaithe go gcuimseodh an Teastas Sóisearach siollabais nua leasaithe a bheadh ábhartha do dhaltáí agus a mbeadh suim acu iontu, agus go gcuirfí ar fáil ar dhá leibhéal é chun freastal ar inniúlacht éagsúil. Le cois sin, bheadh sé indéanta athruithe áitiúla a dhéanamh laistigh de na siollabais náisiúnta. Go gairid ina dhiaidh sin, reáchtálfá seisiúin faisnéise ar fud na tíre chun cur ar chumas na CNCM faisnéis faoi na hathruithe molta a sholáthar do phríomhoidí, do mhúinteoirí agus do thuismitheoirí.

Sheol Mary O'Rourke, an tAire Oideachais, an Teastas Sóisearach i 1988. Ó thús na chéad bhliana acadúla eile, bheadh na daltaí uile in iarbhunskoileanna ag déanamh staidéir ar chlár nua an Teastais Shóisearaigh. I 1992, dhéanfaidís scrúdú den chéad uair chun an teastas nua seo a ghnóthú.

"Is freagra é an teastas nua ar riachtanais an oideachais agus na sochaí atá ag athrú. Gheobhaidh sé réidh freisin le deighiltí neamhriachtanacha as dáta inár gcúrsaí scoile. Cabhraíonn sé le comhionannas sóisialta a áirithiú trí chur ar chumas na ndaltaí uile clár comónta a dhéanamh."

Mary O'Rourke, an tAire Oideachais, ag labhairt ag seoladh an Teastais Shóisearaigh, 20 Meán Fómhair 1988.

Curaclam na Bunscoile

Leag an tAire an cúram ar an CNCM maoirseacht a dhéanamh ar thabhairt chun críche an athbhreithnithe ar churaclam na bunscoile freisin. Chuir Comhlacht Athbhreithnithe ar Churaclam na Bunscoile tús lena chuid oibre le linn 1987 agus Moya Quinlan ina cathaoirleach air.

Deich mbliana níos déanaí

I *Comhairle*, Bunrán Faisnéise na CNCM, mí na Nollag 1996, rinne Albert Ó Ceallaigh, Príomhfheidhmeannach, cur síos ar a thuiscint ar bhuanna na CNCM le linn na chéad deich mbliana dá feidhmiú. Dar leis, trí fhreagairt do mholtaí Chomhlacht Athbhreithnithe Churaclam na Bunscoile, rinne an CNCM obair a raibh scileanna agus saineolas sonrach, struchtúir nua agus cur chuige nua maidir le leasú curaclaim riachtanach di. Bhí sé ag tnúth go mór le ráitis chórasacha agus struchtúrtha do gach gné de churaclam na bunscoile agus le dréachtaí de threoirínite do mhúinteoirí chun tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt bhreise na scileanna a bhí ag teastáil ó mhúinteoirí chun an curaclam leasaithe a chur i bhfeidhm. Foilsíodh Curaclam na Bunscoile i 1999.

Comhlacht Reachtúil

D'athraigh an CNCM ina comhlacht reachtúil in 2001. Chuir an tAire Oideachais agus Eolaíochta, Michael Woods, tús le comhchomhairle faoi bhallraíocht na Comhairle reachtúla nua. Ansin, tosaíodh ag earcú na foirne, Príomhfheidhmeannach nua san áireamh. Tháinig Anne Looney, a bhí ina hoifigeach oideachais lánaimseartha ó 1997, i gcomharbacht ar Albert Ó Ceallaigh i bpost an Phríomhfheidhmeannaigh i ndiaidh dó dul ar scor i mí Mheán Fómhair 2001.

Is é dualgas na Comhairle reachtúla de réir an Achta Oideachais, 1998 comhairle a chur ar an Aire Oideachais agus Eolaíochta faoi chúrsaí a bhaineann leis an gcuraclam d'oideachas na luath-óige, do bhunskoileanna agus d'iar-bhunskoileanna, agus faoi na nósanna imeachta measúnachta a úsáidtear i scoileanna agus i scrúduithe d'ábhair atá mar chuid den churaclam.

Déanann an cúig bhall is fiche den Chomhairle reachtúil, ceaptha ag an Aire ar feadh tréimhse trí bliana, ionadaíocht ar mhúinteoirí, ar bhainisteoirí scoileanna, ar thuismitheoirí, ar ghnóthaí, ar cheardchumainn agus ar leasanna

Léiríonn comhdhéanamh coistí cúrsa na Comhairle go dtuigtear feidhm ghairmiúil phríomhúil múinteoirí ó thaobh siollabais a shainmhíniú agus a chur i bhfeidhm sa seomra ranga.

Mary O'Rourke, an tAire Oideachais, ag labhairt ag seoladh na CNCM, 8 Nollaig, 1987.

oideachais eile. Is ionadaithe na Roinne Oideachais agus Eolaíochta, Coimisiún na Scrúduithe Stáit agus aon duine amháin a ainmníonn an tAire iad na baill eile. Ceapann an tAire an Cathaoirleach.

In 2003, chuir an CNCM tús le Céim 1 den Athbhreithniú ar Churaclam na Bunscoile. In 2004, d'fhoilsíomar *I dTreo Creata don Luath-Fhoghlaim*, agus ba é sin an chéad uair ar ghlacamar páirt san oideachas ag an leibhéal sin. An bhliain chéanna seoladh **info@ncca**, nuachtlitr do mhúinteoirí, agus láithreán gréasáin nua na CNCM, **www.ncca.ie**.

Ó 2005, ghlac an CNCM páirt i bpleanáil agus i bhforbairt curaclaim, measúnachta, teagaisc agus foghlama – príomhréimsí den tsraith shinsearach. D'eisíomar DVD do thuismitheoirí, *Foghlaim Leaná sa Bhunscoil: Céard, Cén fáth, agus Conas*, in 2006, agus sa bhliain chéanna, chuireamar tús leis an Athbhreithniú ar Churaclam na Bunscoile, Céim 2. Leanamar ar aghaidh ag obair ar theimpléid chártaí tuairisce agus bhumar Metro Éireann Media and Multicultural Award (MAMA). Ceiliúránn na duaiseanna sin rannpháirtíocht daoine a chuireann tuiscint thraschultúrtha chun cinn in Éirinn. Bronnadh Duais an Phlean Ghnímh Náisiúnta in aghaidh an Chiníochais

ar an CNCM do na *Treoirlínte Idirchultúrtha do Bhunscoileanna*, a chuireann comhairle ar fáil faoi conas timpeallacht chuimsitheach a chruthú i mbunscoileanna. Foilsíodh Oideachas Idirchultúrtha san Iar-Bhunscoil níos déanaí in 2006.

Ba bhliain ghnóthach don CNCM í 2007 freisin. D'fhoilsíomar *Treoirlínte do Múinteoirí Daltaí le Míchumais Ghinearálta Foghlama*, leasaithe; *Treoirlínte do Mhúinteoirí Daltaí Sárcumasacha*; agus *Measúnú i gCuraclam na Bunscoile: Treoirlínte do Scoileanna*.

Agus, le cois sin, d'éirigh linn ár gceiliúradh 20 bliain a eagrú freisin!

Cathaoirligh na Comhairle

1987-1991

An Dr. Ed Walsh, Uachtarán FNAO, Luimneach.

1991-1995

An Dr. Tom Murphy (éagtha), iar-Uachtarán OÉ, Baile Átha Cliath agus Cathaoirleach de Chomhlacht Athbhreithnithe an Bhunoideachais

1995-2000

An Dr. Caroline Hussey, iar-Chláráitheoir, OÉ, Baile Átha Cliath.

2000-2006

An Dr. Catherine O'Brien, Ollamh le hIodáilis, OÉ, Gaillimh

2006 -

An Dr. Tom Collins, Ollamh Oideachais, OÉ, Má Nuad

Cá bhfuil siad anois?

Le 20 bliain anuas bhí na daoine seo a leanas fostaithe, go páirtaimseartha nó go lánaimseartha ag an CNCM, agus anois tá siad ag baint úsáide as a gcuid taithí ar fhorbairt curaclaim i suímh nua.

Gary Granville

Ollamh le hOideachas, Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha

Breda Naughton

Príomhoifigeach, Roinn Oideachais & Eolaíochta

Lucy Fallon Byrne

Stiúrthóir, Ionad Náisiúnta Comhpháirtíochta agus Feidhmíochta

Steven McCarthy

Oifigeach Oideachais, Coiste Gairmoideachais Chathair Bhaile Átha Cliath

Valerie O'Dowd

Léachtóir, Foras Oideachais Marino

James Mulcahy

Stiúrthóir, Ionad Oideachais Chorcaí

Regina Murphy

Ceann na Forbartha Gairmiúla, Coláiste Phádraig, Droim Conrach

Helen Guinan

Príomhoide, Scoil Speisialta Naomh Pól, Montenotte, Corcaigh

John Fitzgibbon

Oifigeach Oideachais, Coiste Gairmoideachais Chathair Chorcaí

Marion Palmer

Ceann na nEolaíochtaí Foghlama, Institiúid Ealaíne Deartha agus Teicneolaíochta, Dún Laoghaire

Harold Hislop

Príomh-Chigire Cúnta, Roinn Oideachais & Eolaíochta.

